МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра французької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

_____ Майя НІКОЛАЄВА

«___» _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Афективний синтаксис сучасної французької мови

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Освітньо-професійна програма: Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

ОНУ

2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Афективний синтаксис сучасної французької мови». – Одеса: ОНУ, 2023. – 12 с.

Розробник:
Панченко І.В., к. філол. наук, доцент, доцент кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від « 28 » 08 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Мальвіна МАРІНАШВІЛІ
(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

_____ Мальвіна МАРІНАШВІЛІ
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2023 р.

Голова НМК _____ Олена ГРИГОРОВИЧ
(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від « ____ » _____ 20___ р.

Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від « ____ » _____ 20___ р.

Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Очна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання*</td></tr>
<tr><td rowspan="15">Загальна кількість:

кредитів – 3

годин – 90

змістових модулів – 2</td><td rowspan="15">Галузь знань:
03 Гуманітарні науки

Спеціальність:
035 Філологія

Спеціалізація:
035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Рівень вищої освіти:
перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>8-й</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>54 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма підсумкового контролю:
Залік</td></tr>
</table>

*Не передбачено

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування і розвиток у здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра науково-лінгвістичного мислення та поглибленого розуміння синтаксичних явищ в орієнтації на афективну складову комунікативного акту.

Завдання: формування теоретичної бази для розуміння проблематики наукових дискусій щодо змістової та функціональної природи граматичних явищ, які властиві сучасній французькій мові; надання здобувачам вищої освіти ступеня бакалавра відомостей про традиційні та новітні методи наукового пошуку у галузі теоретичної граматики; розвиток навичок аналітичного мислення в процесі структурного розбору синтаксичних конструкцій; осмислення диференційних ознак синтаксичних одиниць внаслідок їх внутрішньосистемних і міжрівневих взаємовідносин.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу**.**

Спеціальних (СК)

СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК08. Здатність вільно і усвідомлено оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

СК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання (ПР). У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів французькою, англійською та українською мовами.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й

мовлення й використовувати їх для розв’язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- традиційні та новітні напрями наукових досліджень змістової та функціональної природи різнорівневих синтаксичних явищ французької мови;
- природу певних лінійних смислових і формальних відношень словоформ у синтаксисі сучасної французької мови;
- синтаксичні моделі речень, властиві для мовної поведінки в різних комунікативних ситуаціях;
- стилістичний інвентар мови, який використовується для продукування широкого спектру висловлювань з емоційною складовою

вміти:

- ефективно використовувати теоретико-методологічну базу синтаксису і стилістики з метою аналізу мовленнєвого матеріалу;
- адекватно інтерпретувати інтенцію мовця та її комунікативні наслідки у процесі спілкування;
- робити комплексний структурний аналіз синтаксичних конструкцій та осмислювати внутрішньосистемні і міжрівневі взаємовідносини мовних одиниць у відповідних комунікативних ситуаціях;
- використовувати комп’ютерні та мультимедійні технології у підготовці презентацій з проблематики курсу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Syntaxe structurelle de la langue française contemporaine.

Тема 1. Proposition simple.
Caractéristique des types communicatifs des propositions. Caractéristique des types structurels des propositions. Propositions à un terme. Propositions nominales. Propositions nominatives. Propositions affectives. Propositions verbales. Propositions à termes réduits.

Тема 2. Propositions à deux termes. Caractéristique des termes essentiels de la proposition française. Sujet. Prédicat. Prédicat verbal. Verbes auxiliaires de mode. Prédicat nominal. Verbe copule. Attribut. Attribut du complément d'objet.

Тема 3. Termes secondaires de la proposition française.
Complément d'objet direct. Complément d'objet indirect. Complément d'agent. Complément d'un verbe impersonnel. Compléments circonstanciels et leur classification sémantique. Apposition. Mots intercalés.

Тема 4. Phrase complexe.
Juxtaposition. Phrase complexe de coordination.

Тема 5. Phrase complexe.
Phrase complexe de subordination. Propositions complétives. Propositions relatives. Propositions circonstancielles.

Змістовий модуль II. Syntaxe affective de la langue française contemporaine.

Тема 6. Les liaisons. Liaisons à l'intérieur d'une proposition. Liaisons entre les propositions et entre les phrases. Liaison thématique. Liaison sémantique. Asyndète. Parataxe. Non-connexion et inconséquence.

Тема 7. Rythme de la phrase. Rythme binaire, rythme ternaire, accumulation, progression , alternance.

Тема 8. Caractéristiques psychologiques du langage parlé. Particularités de la structure grammaticale du français parlé. Phrase désorganisée.

Тема 9. Formes de l'expression des émotions dans la syntaxe. Procédés de suppression. Procédés d'extension.

Тема 10. Formes de l'expression des émotions dans la syntaxe. Modifications expressives de l'ordre des mots dans une phrase.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		л	п	ср
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Syntaxe structurelle de la langue française contemporaine.				
Тема 1. Proposition simple	5	2	1	2
Тема 2. Propositions à deux termes. Sujet. Prédicat	7	2	1	4
Тема 3. Termes secondaires de la proposition française	8	2	2	4
Тема 4. Phrase complexe. Juxtaposition. Phrase complexe de coordination	6	2	2	2
Тема 5. Phrase complexe. Phrase complexe de subordination	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 1	36	10	8	18
Змістовий модуль 2. Syntaxe affective de la langue française contemporaine.				
Тема 6. Liaisons. Liaisons à l'intérieur d'une proposition. Liaisons entre les propositions et entre les phrases	9	2	1	6
Тема 7. Rythme de la phrase	8	2	1	5
Тема 8. Caractéristiques psychologiques du langage parlé. Particularités de la structure grammaticale du français parlé. Phrase désorganisée	13	2	2	9
Тема 9. Formes de l'expression des émotions dans la syntaxe. Procédés de suppression. Procédés d'extension	17	2	2	13
Тема 10. Formes de l'expression des émotions dans la syntaxe. Modifications expressives de l'ordre des mots dans une phrase	7	2	2	3
Разом за змістовим модулем 2	54	10	8	36
Усього годин	**90**	**20**	**16**	**54**

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Усне опитування і перевірка виконаних завдань самостійної роботи	
1	Proposition simple (Тема 1)	1
2	Propositions à deux termes. Sujet. Prédicat (Тема 2)	1
3	Termes secondaires de la proposition française (Тема 4)	2

4	Phrase complexe. Juxtaposition. Phrase complexe de coordination (Тема 5)	2
5	Phrase complexe. Phrase complexe de subordination (Тема 6)	2
6	Liaisons. Liaisons à l'intérieur d'une proposition. Liaisons entre les propositions et entre les phrases (Тема 7)	1
7	Rythme de la phrase (Тема 8)	1
8	Caractéristiques psychologiques du langage parlé. Particularités de la structure grammaticale du français parlé. Phrase désorganisée (Тема 9)	2
9	Formes de l'expression des émotions dans la syntaxe. Procédés de suppression. Procédés d'extension (Тема 10)	2
10	Formes de l'expression des émotions dans la syntaxe. Modifications expressives de l'ordre des mots dans une phrase (Тема 11)	2
	Разом	**16**

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
1	Repérer et analyser les marques de la syntaxe affective dans un texte poétique (poésie d'auteurs classiques (3 poèmes au choix)) (Теми 1, 3, 9)	6
2	Repérer et analyser les marques de la syntaxe affective dans un texte poétique contemporain (3 poèmes au choix) (Теми 1, 3, 9)	6
3	Comparer les résultats 1 et 2	2
4	Dans les dialogues du texte de Guillaume Musso « La jeune fille et la nuit » (p.14-30) à partir de la syntaxe des répliques identifier les émotions des personnages (Теми 2, 6, 7, 8)	7
5	Dans les dialogues du texte d'Eric-Emmanuel Schmitt « Le faux » à partir de la syntaxe des répliques identifier les émotions des personnages (Теми 2, 6, 7, 8)	7
6	Dans les interviews de femmes dans la presse contemporaine (l'Obs, L'Express , Paris Match, Elle, Le Monde, Libération, Le Figaro, Les Echos) (rubriques *Mode, Économie, Sport*) relever les signes de l'affectivité au niveau syntaxique (1interview concernant chaque rubrique) (Теми 2, 4, 5, 6, 9)	7
7	Dans les interviews d'hommes dans la presse contemporaine (l'Obs, L'Express , Paris Match , Elle, Le Monde, Libération, Le Figaro, Les Echos) (rubriques *Mode, Économie, Sport*) relever les signes de l'affectivité au niveau syntaxique (1interview concernant chaque rubrique) (Теми 2, 4, 5, 6, 9)	7
8	Comparer les résultats 6 et 7	2
9	Choisir un article dans la rubrique *Débats* et comparer le discours	10

	émotionnel des hommes et des femmes (niveau syntaxique) (Теми 7, 8, 9, 10)	
	Разом	**54**

9. Методи навчання

Словесні: лекції, розповідь, бесіда викладача з групою, коментування, роз'яснення викладачем змісту і способу виконання завдань, навчальна дискусія, опис мовних фактів і граматичних явищ.

Наочні: ілюстрування навчального матеріалу.

Практичні: самостійні завдання, творчі завдання, навчально-дослідницька робота.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування за темами і перевірка виконаних завдань самостійної роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	**A**	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	**B**		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	**C**		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	**D**		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	**E**		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми

			навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0–34	**F**	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для поточного контролю

1. Proposition simple. Propositions à un terme. Propositions nominales. Propositions nominatives.
2. Propositions à un terme. Propositions affectives. Propositions verbales. Propositions à termes réduits.
3. Caractéristique des types communicatifs des propositions. Caractéristique des types structurels des propositions.
4. Propositions à deux termes. Sujet.
5. Propositions à deux termes. Prédicat. Prédicat verbal. Verbes auxiliaires de mode.
6. Propositions à deux termes. Prédicat. Prédicat nominal. Verbe copule. Attribut. Attribut du complément d'objet.
7. Termes secondaires de la proposition française. Epithète.
8. Termes secondaires de la proposition française. Complément d'objet direct. Complément d'objet indirect. Complément d'agent. Complément d'un verbe impersonnel.
9. Termes secondaires de la proposition française. Compléments circonstanciels et leur classification sémantique. Apposition. Mots intercalés.
10. Phrase complexe. Juxtaposition.
11. Phrase complexe. Phrase complexe de coordination.
12. Phrase complexe de subordination. Propositions complétives.
13. Phrase complexe de subordination. Propositions relatives.
14. Phrase complexe de subordination. Propositions circonstancielles.
15. Liaisons. Liaisons à l'intérieur d'une proposition.
16. Liaisons entre les propositions et entre les phrases.
17. Liaisons. Liaison thématique.
18. Liaisons. Liaison sémantique.
19. Asyndète.
20. Parataxe.
21. Non-connexion et inconséquence.
22. Rythme de la phrase. Rythme binaire, rythme ternaire.
23. Accumulation.
24. Progression.
25. Alternance.
26. Caractéristiques psychologiques du langage parlé. Phrase désorganisée.
27. Particularités de la structure grammaticale du français parlé.
28. Formes de l'expression des émotions dans la syntaxe. Procédés de suppression.

29. Formes de l'expression des émotions dans la syntaxe. Procédés d'extension.
30. Modifications expressives de l'ordre des mots dans une phrase.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль										Загальна оцінка
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	100
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	**A**	зараховано
85-89	**B**	
75-84	**C**	
70-74	**D**	
60-69	**E**	
35-59	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни «Афективний синтаксис сучасної французької мови». – Одеса: ОНУ, 2023. 12 с.

Силабус. навчальної дисципліни «Афективний синтаксис сучасної французької мови».

14. Рекомендована література

Основна

1. Матвійчук О. М. Експресивний синтаксис. Сучасні напрямки досліджень міжкультурної комунікації та методики викладання іноземних мов. Житомир: ЖДУ, 2011. 223 с.
2. Maingueneau D. Syntaxe du français. Paris : Hachette Supérieur, 2007. 160 p.

Додаткова

1. Загнітко А.П. Теорія сучасного синтаксису: Монографія. Вид. 2-ге, виправл. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. 294 с.
2. Конюхова Л. І. Синтаксичні засоби сугестії в мові телереклами. *Вісник Львівського університету. Сер. «Журналістика».* 2011. Вип. 34. Ч. 1. С. 178-183. URL : http://prima.lnu.edu.ua/faculty/jur/publications/visnyk34/Visnyk%2034_P2_03_Koniuhova.pdf
3. Попович М.М. Сучасні методи дослідження мови: Курс лекцій. Чернівці: Рута, 2010. 155 с.
4. Kerbrat-Orecchioni C. L'énonciation. Paris: Armand Colin, 2009. 272 p.
5. Kerbrat-Orecchioni C. Les actes de langage dans le discours. Paris: Editions Nathtan / VUEF, 2008. 208 p
6. Lagae V., Flaux N. Syntaxe et sémantique des marqueurs modaux : présentation. *Langages*. 2014. Nº 193. P. 3-15. URL : https://www.cairn.info/revue-langages-2014-1-page-3.htm
7. Thuilier J., Faghiri P. Contribution méthodologique à l'étude de l'ordre des mots : Jugements d'acceptabilité et complétion de phrases. *Langages*. 2021. Nº 223. P.25-42. URL: https://www.cairn.info/revue-langages-2021-3-page-25.htm

15. Електронні інформаційні ресурс

1. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/
2. Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова http://lib.onu.edu.ua/